

Vapenstillestånd i Gaza, oktober 2025

Efter nästan exakt två år har det som Amnesty International, Läkare Utan Gränser, Internationella föreningen för folkmordsforskare och en FN-utredningspanel enhälligt beskrivit som ett **folkmord** äntligen nått sitt slut – eller åtminstone en tillfällig paus.

Villkor för vapenstilleståndet

Vapenstilleståndet som tillkännagavs den 6 oktober 2025 beskrivs i diplomatiska kretsar som "bräckligt", "osäkert" och "villkorat". Dessa beskrivningar skrapar dock bara på ytan. Själva villkoren avslöjar den förödande maktasymmetrin på plats, djupet av lidandet som uthärdats och i vilken utsträckning grundläggande internationella normer systematiskt har kränkts under nästan två år.

Utbyte av gisslan

Den mest synliga delen av vapenstilleståndet är ett utbyte av fångar och frihetsberövade: **Hamas ska frige de återstående 20 israeliska gisslan** som hålls i deras förvar – civila och soldater som tillfångatogs under eller efter upptrappningen i oktober 2023 – i utbyte mot att **1 950 palestinska fångar** som hålls av Israel frigges. Dessa inkluderar **250 fångar** och **1 700 individer klassificerade som administrativt frihetsberövade** – personer som fängslats utan åtal, rättegång eller dom.

Administrativt frihetsberövande, som länge fördömts av internationella rättsobservatörer, gör det möjligt för Israel att hålla palestinier fängslade på obestämd tid enligt militärlag. Många av dem som ska frigges har hållits **utan tillgång till juridisk representation**, ofta baserat på **hemliga bevis** som undanhållits både de frihetsberövade och deras advokater. Andra har dömts i **israeliska militärdomstolar**, som opererar med en fällande dom på nära 100 % och har kritiserats för att bryta mot minimistandarder för rättssäkerhet enligt internationell rätt.

Kanske mest hjärtskärande är de förhållanden under vilka dessa personer hållits. Under krigets gång, särskilt under det senaste året, har trovärdiga rapporter från flera människorättsorganisationer framkommit som dokumenterar **omänsklig, förnedrande och ofta våldsam behandling av palestinska fångar** i israeliska fängelser och förvaringsplatser. Detta inkluderar **svält, nekad medicinsk vård, misshandel, sexuell förnedring, långvariga stresspositioner** och i vissa fall **våldtäkt**. Flera frihetsberövade har dött i förvar under misstänkta omständigheter. Ingen av dessa anklagelser har utretts oberoende av israeliska myndigheter.

Detta utbyte, även om det är partiellt, är mer än en diplomatisk gest. Det är ett fönster till ockupationens mekanismer, den systematiska kriminaliseringen av palestinsk existens och normaliseringen av obegränsat frihetsberövande utan rättigheter.

Humanitärt bistånd: 600 lastbilar per dag

Enligt villkoren för vapenstilleståndet har **Israel gått med på att tillåta 600 lastbilar med humanitärt bistånd per dag till Gaza** – en siffra som fortfarande ligger långt under nivåerna före kriget 2023, men betydligt högre än vad som tillåts de senaste månaderna. Före vapenstilleståndet såg vissa dagar färre än 20 lastbilar komma in, trots svältförhållanden och utbredda sjukdomar.

Detta åtagande på papper kan låta som framsteg. Men det är också ett **tyst erkännande** av skuld. Under nästan två år blockerade Israel systematiskt bistånd till Gaza – mat, vatten, mediciner, bränsle och återuppbyggnadsmaterial – trots den katastrofala humanitära situationen. Denna hindring bröt mot **sedvanlig internationell humanitär rätt**, särskilt **Regel 55**, som kräver fritt tillträde för humanitärt bistånd till behövande civila. Det bröt också mot **artiklarna 55 och 59 i fjärde Genèvekonventionen**, som kräver att ockupationsmakter säkerställer civilbefolkningens överlevnad och tillåter hjälpinsatser när de inte kan eller inte vill tillhandahålla grundläggande behov.

Vidare utfärdade **Internationella domstolen (ICJ) interimistiska åtgärder** 2024, som beordrade Israel att förhindra folkmordshandlingar och tillåta fritt flöde av humanitärt bistånd. Dessa åtgärder ignorerades.

Nu, under press, representerar Israels acceptans av biståndsvillkoren inte generositet – det representerar **försenat efterlevande** av skyldigheter som det olagligt kringgått. Och även med ökningen av lastbilar finns det **ingen garanti** för obehindrat tillträde, säkerhet för hjälparbetare eller rättvis distribution i en region där över 80 % av befolkningen är fördrivna, många lever utan skydd eller sanitet.

Militär ompositionering: Gaza krympt med 53 %

Den tredje pelaren i vapenstilleståndsavtalet rör omplaceringen av israeliska militära styrkor. **Israeliska försvarsstyrkorna (IDF) kommer att dra sig tillbaka till en så kallad "gulinje"**, en tillfällig gräns som lämnar **53 % av Gaza under fortsatt direkt israelisk militär ockupation**. Detta krymper effektivt Gazas funktionella, beboeliga område till **47 % av dess ursprungliga yta** – en verklighet med enorma konsekvenser.

Denna åtgärd formaliserar vad många observatörer redan varnat för: att detta krig inte bara var straffande utan också territoriellt. Trots officiella israeliska förnekanden av återockupation berättar vapenstilleståndets karta en annan historia. Det som förblir under israelisk kontroll inkluderar stora vägkorridorer, strategisk vatten- och energi-infrastruktur, jordbruksmark och stora delar av norra Gaza – nu obeboeligt.

I grunden har **Gaza delats**, inte bara genom spill och fördrivning, utan genom militär uppdelning. Över en miljon människor är nu trängda i en smal remsa i södra Gaza, fördrivna flera gånger, avskurna från hem de kanske aldrig återvänder till. Vapenstilleståndet vänder alltså inte ockupationen – det **förstärker den**.

Ett vapenstillestånd byggt på aska

Detta är villkoren. Brutala, asymmetriska och födda inte ur ömsesidig överenskommelse, utan ur desperation, press och överväldigande global fördömande.

Det finns ingen rättvisa inbyggd i dessa villkor – bara överlevnad. Ännu finns ingen ansvarsskyldighet – bara en paus. Och själva språket "vapenstillestånd" döljer de förhållanden under vilka detta avtal nåddes: spillo av ett förött territorium, trauman hos en måltavla befolkning och det systematiska avlägsnandet av rättsliga normer och mänsklig värdighet.

Vad som händer härnäst – politiskt, rättsligt, moraliskt – beror på om världen behandlar detta vapenstillestånd som ett slut eller som en början.

En oroande historia

Det finns hopp i varje vapenstillestånd. Hopp om att vapnen förblir tysta, att civila äntligen kan återvända hem, att barn kan sova utan rädsla för att vakna under spill. Men historien – särskilt Israels historia med vapenstillestånd – dämpar detta hopp med realism.

Israel har ett väldokumenterat mönster av att **bryta eller underminera vapenstillestånd** – ibland inom några timmar, ofta genom beräknade militära aktioner som inramas som "förebyggande" eller "defensiva". Även om vapenstilleståndsbrutt inte är exklusiva för en sida i en konflikt är rekordet tydligt: **Israel har upprepade gånger brutit mot avtal som det undertecknat eller hjälpt till att förhandla**, särskilt när militär eller politisk opportunistik krävde det.

En tidslinje över brutna vapenstillestånd

År	Parter / Medlare	Huvudvillkor	Kollaps eller brott
1949	<i>Arabisk-israelisk vapenstillestånd (FN)</i>	Slut på fientligheter; demilitariserade zoner	Israeliska intrång i Syriens demilitariserade zon återupptog stridigheter.
1982	<i>USA-medlat vapenstillestånd i Libanon</i>	PLO:s tillbakadragande; garantier för civila	Massakern i Sabra och Shatila (2 000–3 500 döda) efter att Israel tillät falangister att gå in.
2008	<i>Egypten-medlat vapenstillestånd Hamas-Israel</i>	Ömsesidigt lugn; lättnad i blockaden	Brutet den 4 november 2008 genom IDF-räd mot en tunnel i Gaza; konflikten eskalerade omedelbart.
2012	<i>Egypten-medlat vapenstillestånd (Försvarets pelare)</i>	Upphörande av attacker; lättnad i belägringen	Blockaden fortsatte; periodiska brott återupptogs inom några månader.
2014	<i>Humanitära vapenstillestånd under Gazakriget</i>	Dagliga vapenstillestånd	Kollapsade inom några timmar; attacker återupptogs på båda sidor.
2021	<i>Vapenstillestånd efter "Murens väktare"</i>	Egypten/USA-medlat	Israeliska flyganfall återupptogs några veckor senare.

År	Parter / Medlare	Huvudvillkor	Kollaps eller brott
No- vem- ber 2023	<i>Tillfälligt vapenstille- stånd i Gaza</i>	Utbyte av gisslan- fångar	Upphörde den 1 december 2023; bombningarna återupptogs nästa dag.
No- vem- ber 2024	<i>Israel-Hizbollah vapenstillestånd</i>	USA-medlat 13- punktsavtal	Israeliska flyganfall i södra Libanon fortsatte till 2025.
Mit- ten av 2025	<i>Israel-Syrien de- eskalering</i>	Lokalt vapenstille- stånd i södra Syrien	Trots vapenstilleståndet fortsatte israe- liska attacker i Damaskus och Suwayda.
Okto- ber 2025	<i>Nuvarande vapenstille- stånd i Gaza</i>	USA:s trefasramverk	Genomförandet är osäkert; stora delar av Gaza förblir ockuperade och bistån- det begränsat.

Mönster av brott

I nästan alla fall följs ett vapenstillestånds kollaps av en **berättelse om rättfärdigande**: en hot neutraliserat, en tunnel förstörd, en raket avlyssnad. Dessa rättfärdiganden tål sällan granskning och verkar ofta **strategiskt tidsbestämda** för att sammanfalla med inhemska politiska förändringar eller internationella händelser. Till exempel bröts **vapenstilleståndet i november 2008** av en israelisk räd precis när valet i USA avslutades – möjligen för att förutse förväntade förändringar i USA:s utrikespolitik. **Vapenstilleståndet 2023** kollapsade i det ögonblick dess kortsiktiga nytta var uttömd.

Även i avtal som uttryckligen fokuserade på humanitärt skydd – som **vapenstillestånden 2014 och 2021** – återupptogs israeliska operationer med liten hänsyn till civilbefolkningens rätt till säkerhet och vila.

Vapenstilleståndet 2025, även om det framhålls som mer omfattande, visar redan tecken på strukturella svagheter. **Biståndet är fortfarande begränsat**, rörelse inom Gaza är strikt kontrollerad, och **IDF:s markstyrkor har inte helt dragit sig tillbaka** från stora delar av remsan. Israeliska ledare har offentligt kallat detta vapenstillestånd för en "taktisk paus", inte ett steg mot fred – ett språk som förråder arrangemangets tillfälliga och disponibla natur.

Internationell rätt, selektiv efterlevnad

Israels förmåga att bryta vapenstillestånd med nära total straffrihet möjliggörs av **bristen på meningsfullt ansvar** från det internationella samfundet. Även om vapenstilleståndsavtal ofta förhandlas med ett språk rotat i internationell rätt, är verkställighet sällsynt. FN:s fördömanden vetoas. ICC-utredningar försenas eller blockeras. Och inflytelserika västländer – särskilt USA – har historiskt skyddat Israel från konsekvenser.

Detta mönster eroderar inte bara palestiniernas förtroende för vapenstillestånd utan också trovärdigheten hos internationell rätt själv. När brott blir rutinmässiga och ostraffade blir vapenstillestånd mindre om fred och mer om **strategisk omkalibrering** – tillfälliga återställningar före nästa offensiv.

Ekon av Sabra och Shatila

Villkoren för vapenstilleståndet i oktober 2025 är långt ifrån heltäckande. Även om de adresserar omedelbara frågor – som utbyte av gisslan, begränsad humanitär tillgång och partiell militär ompositionering – lämnar de också oroande luckor. En av de mest störande är det **olösta kravet** att Hamas stridande **ska avväpna sig eller lämna Gaza** i framtida förhandlingsfaser.

På papper kan detta verka som ett steg mot "avmilitarisering". Men i praktiken bär det en skrämmande historisk tyngd – en tyngd som ekar i **Beirut, 1982**.

Den sommaren, under Israels invasion av Libanon, nåddes ett **USA-medlat vapenstillestånd** mellan Israel och Palestinska befrielseorganisationen (PLO). Det centrala löftet: **PLO:s stridande skulle lämna västra Beirut**, och i utbyte skulle **säkerheten för civila i palestinska flyktingläger garanteras**. Under USA:s garantier anlände internationella styrkor för att övervaka PLO:s tillbakadragande. Men i september lämnade dessa styrkor – för tidigt och utan att helt uppfylla sitt mandat.

Vad som följde är fortfarande en av de mörkaste fläckarna i Mellanösterns moderna historia.

I september 1982 **omgav israeliska trupper flyktinglägren Sabra och Shatila** i västra Beirut. Sedan, under **tre dagar, tillät israeliska befälhavare libanesiska kristna falangistmiliser att gå in i lägren**. Miliserna, drivna av sektarisk hämnd och uppmuntrade av straffrihet, **massakrerade mellan 2 000 och 3 500 palestinska och libanesiska civila** – de flesta kvinnor, barn och äldre. Världen såg med fasa på när kropparna staplas.

Israels egen **Kahan-kommission**, sammankallad 1983 under offentligt tryck, drog slutsatsen att **Israeliska försvarsstyrkorna bar indirekt ansvar** för massakern. Ariel Sharon, då försvarsminister, befanns ha "personligt ansvar" för att inte ha förhindrat blodsutgjutelsen. Han avgick från sin post men förblev en mäktig figur i israelisk politik. **FN:s generalförsamling** gick längre och kallade massakern för en **folkmordshandling** – ett begrepp som skulle eka i decennier.

Skuggan av Sabra och Shatila hänger över Gaza idag. **Den implicita antydning i det nuvarande vapenstilleståndet** – att stridande måste lämna i utbyte mot civilt skydd – **återspeglar de falska försäkringarna från 1982**. Då, som nu, framställs tillbakadragandet av väpnat motstånd som en väg till fred. Men historien har visat att **när motståndet lämnar och internationella observatörer drar sig tillbaka, är det de som blir kvar som lider mest**.

Risken är inte teoretisk. I norra Gaza, som nästan tömts på civila och förklarats som en "säker zon", har massgravar redan upptäckts. Hjälparbetare och journalister har dokumenterat tecken på **avrättningar i exekutionsstil**, spår av **tortyr** och, i vissa fall, **hela familjer begravda under kollapsade byggnader där räddning aldrig tilläts**. Detta är inte isolerade incidenter – de är potentiella föregångare.

Om framtida faser av vapenstilleståndet inkluderar **Hamas tillbakadragande eller avväpning utan robust internationellt skydd, varnar historien oss exakt för vad som kan hända härnäst**.

Massakern i Sabra och Shatila är inte bara en avlägsen tragedi. Det är ett **precedens** – en ritning för vad som kan hända när militära styrkor utnyttjar maktvakuum, när civila lämnas utan skydd och när världen vänder ryggen till efter att ha deklarerat "uppdrag slutfört".

Ekon från Beirut 1982 ljuder nu i Gaza 2025. Frågan är om någon verkligen lyssnar – och om resultatet denna gång kan förhindras.

Dissonans i israeliska medier

Medan internationella rubriker hyllade vapenstilleståndet i oktober 2025 som ett efterlängtat genombrott, **tog en helt annan berättelse över i Israel** – särskilt i hebreiskspråkiga medier. Medan utländska korrespondenter talade om diplomati, de-eskalering och humanitära öppningar, **undvek de flesta israeliska medier att använda ordet "vapenstillestånd" helt och hållet**.

Istället var det dominerande ramverket snävare, mer transaktionellt: **en gisslanutbytesaffär**, inte en politisk eller militär de-eskalering. Denna skillnad är inte bara semantisk. Den återspeglar en djupare ideologisk och strategisk dissonans – mellan hur kriget uppfattas utanför Israels gränser och hur det ramas in, försvaras och kanske förlängs inuti landet.

Hantera perception: Vapenstillestånd vs. kapitulation

I Israel skulle att tillkännage ett "vapenstillestånd" innebära **slutet på aktiva militära operationer**, en paus i bombningarna och potentiellt – otänkbart för vissa – en **eftergift till Hamas**. I över två år har Israels regering, militär och medieekosystem sagt till allmänheten att **total seger** i Gaza är det enda acceptabla resultatet. De deklarerade målen var **Hamas fullständiga förstörelse, Gazas permanenta demilitarisering** och, enligt flera ministrars ord, **"frivillig överföring" eller "eliminering"** av Gazas befolkning.

Att erkänna ett vapenstillestånd nu skulle motsäga den berättelsen. Det skulle tvinga allmänheten att konfrontera verkligheten att **kriget inte har slutat i total seger** – att trots överväldigande militär makt **förblir Hamas delvis intakt, Gaza står delvis fortfarande upp**, och viktigast av allt, **palestinierna finns kvar**.

Genom att rama in avtalet enbart som ett **gisslanutbyte** upprätthåller israeliska tjänstemän och medier en hållning av strategisk styrka. Detta gör det möjligt för dem att säga till

allmänheten att **detta inte är fred, inte en kompromiss – bara en taktisk rörelse** för att få hem israeliska fångar.

Motsägelser med tidigare retorik

Denna retoriska dissonans är särskilt tydlig när den kontrasteras med uttalanden från framträdande israeliska figurer under kriget. Flera regeringens ministrar, koalitionsmedlemmar och inflytelserika kommentatorer uppmanade öppet till **etnisk rensning av Gaza**. I tal i Knesset, inlägg på sociala medier och debattartiklar beskrevs Gazas framtid inte i termer av återuppbyggnad utan av **ombyggnad** – som **“förstklassiga strandfastigheter”** redo för israeliska bosättningar när befolkningen väl hade tagits bort.

Vissa fantiserade öppet om “Gaza utan gazabor”, ett projekt som skulle innebära massfördrivning, permanent ockupation och utplåning av palestinskt liv och historia från den kustnära enklaven. Detta var inte marginalröster. De kom inifrån den styrande koalitionen, ekade i tv-paneler och lämnades ofta utan utmaning i mainstream-diskursen.

Att tala om “vapenstillestånd” eller “förhandlingar” nu skulle innebära att **offentligt backa från dessa maximalistiska visioner** – att erkänna att en återgång till politisk verklighet kanske är oundviklig. Det är ett steg som få ledare varit villiga att ta.

Är detta en strategisk paus – eller en policyförändring?

Den centrala frågan är alltså om vapenstilleståndet signalerar en **verklig kursändring**, eller bara en **tillfällig paus** – en taktisk tystnad avsedd att återta gisslan och omgruppera innan militära operationer återupptas.

Flera indikatorer pekar på det senare. I offentliga uttalanden har Israels premiärminister och försvarsansvariga upprepade gånger betonat att vapenstilleståndet är **“villkorat och reversibelt”**. Språket förblir krigiskt: **“Vi kommer att återvända till Gaza om Hamas bryter avtalet”**, eller **“Detta är inte slutet på kampanjen”**. Militära talespersoner beskriver fortfarande norra Gaza som en “stängd stridszon”, och IDF:s trupp-rotationer förblir aktiva i områden som är avsedda för tillbakadragande.

Inom Israels offentliga sfär antyder avsaknaden av meningsfull reflektion över krigets civila offer, ockupationens rättsliga konsekvenser eller Gazas långsiktiga politiska framtid att **detta ännu inte är ett ögonblick för ansvarsskyldighet** – utan för omkalibrering.

Två verkligheter, ett krig

På internationella arenor hyllas vapenstilleståndet som ett nödvändigt steg mot fred, en potentiell vändpunkt efter en aldrig tidigare skådad förödelse. Men inom Israel förblir berättelsen frusen i en tidigare fas: **kriget som en nödvändighet, palestinier som ett hot och fred som kapitulation**.

Denna uppdelade skärmens verklighet – diplomati utomlands och förnekelse hemma – väcker djupa frågor om vad som kommer närmast. Kan ett vapenstillestånd överleva när hälften av dess undertecknare vägrar att namnge det? Kan gisslan utbytas utan att kon-

frontera orsakerna till varför de togs i första hand? Och viktigast av allt, **kan förutsättningar för fred någonsin uppstå när det dominerande politiska projektet fortfarande är inriktat på att utplåna människorna på andra sidan gränsen?**

Endast tiden kommer att visa om Israels ledarskap verkligen har ändrat kurs – eller om detta vapenstillestånd, som många före det, bara är **en paus före nästa omgång av förstörelse.**

Till folket i Gaza

Jag hoppas. Jag önskar. Jag ber att vapenstilleståndet håller.

Men jag skulle inte sätta mitt liv på det – och det bör inte du heller.

Återförenas med era familjer. Fira, om ni kan. Ni har förtjänat det och mer därtill. Men håll er vaksamma. Fyll på era förråd av mat och vatten. Se till att era barn vet vart de ska ta vägen om det börjar igen. Se till att ni vet.

För om historien har lärt oss något, är det att dessa tystnader ofta är stormens öga – inte dess slut.

Om gränserna öppnas och ni vill lämna, var redo. Om ni väljer att stanna, var redo. Vapenstilleståndet kan brytas imorgon, nästa vecka, nästa månad. Ni kan behöva fördrivas igen. Ni kan behöva fly igen.

Och jag säger detta inte för att jag vill att det ska vara sant – utan för att det kan vara det. För att det har varit så tidigare.

Jag hatar att se Israel vinna. Jag hatar att se dem jämna de sista bitarna av era hem och minnen med marken, se dem radera era liv och kalla det "ombyggnad". Men era liv är värda mer än något stycke land. **Ni** är värda mer.

Gör vad ni behöver för att överleva. Vad än överlevnad betyder för er, gör det.

För Gaza är inte bara geografi. Det är inte bara sand och hav. Gaza är ni. Och så länge ni lever, lever Gaza.

Håll er vid liv.

Till det internationella samfundet

Vänd inte ryggen till nu. Förklara inte fred och gå vidare. Lämna inte Mellanöstern – än en gång – till Israel och USA att göra vad de vill.

Vapenstilleståndet i Gaza, så bräckligt och begränsat som det är, uppstod inte av sig självt. Det tvingades fram genom press – genom protester, genom upprördhet, genom bevis som var för överväldigande för att ignoreras. Den pressen får inte avta. Inte förrän rättvisa har uppnåtts.

Håll ögonen på Gaza.

Håll öronen på Palestina.

Ockupationen är inte över. Israeliska soldater kontrollerar fortfarande norra Gaza, dess gränser, dess luftrum, dess bistånd, dess befolkningsregister. Västbanken är fortfarande under belägring. Bosättningar fortsätter att expandera. Kontrollpunkter kväver fortfarande det dagliga livet. Administrativt frihetsberövande fortsätter utan rättegång, utan rättssäkerhet. Och apartheidmaskineriet förblir intakt.

Låt inte detta vapenstillestånd bli en ursäkt för att tystna. Låt inte regeringar fira diplomati medan de fortsätter att beväpna ena sidan av ockupationen.

Håll pressen på – på alla fronter.

- **Tills Israel avslutar sin ockupation av Gaza och Västbanken, som Internationella domstolen** har beordrat och bekräftats upprepade gånger av **FN-resolutioner**.
- **Tills alla palestinska gisslan – de som hålls utan rättegång, utan åtal, utan rättigheter – frigörs.**
- **Tills en tvåstatslösning inte bara är en slogan**, utan en verklig, verkställbar verklighet baserad på gränser, rättigheter och suveränitet.
- **Tills israeliska ledare – och Israel självt – ställs inför rätta**, hålls ansvariga inför **Internationella brottmålsdomstolen** och **Internationella domstolen**, precis som andra stater som begått allvarliga brott.

Det kan inte finnas fred utan rättvisa. Det kan inte finnas rättvisa utan ansvarsskyldighet. Och det kommer inte att finnas något av dem om världen slutar titta nu.

Gazas folk är inte en nyhetscykel. De är inte en sak att ta upp och kasta bort. De lever med konsekvenserna av internationell tystnad, straffrihet och selektiv upprördhet.

Låt den tystnaden sluta här.

Slutsats – Paus eller slut?

Detta vapenstillestånd kan kännas som ett slut. Bomberna har upphört – för nu. Rubrikerna skiftar. Biståndet börjar sippra in. Vissa familjer har återförenats. Vissa barn har sovit hela natten.

Men för Gaza, för Palestina, är detta inte slutet. Det är en paus. Ett bräckligt, tillfälligt ögonblick som hänger mellan överlevnad och möjligheten till förnyat våld.

Alltför mycket förblir olöst. Alltför många lögner svävar fortfarande i luften: att ockupationen inte existerar, att Gaza någonsin var "befriat", att döden av tusentals civila på något sätt är självförsvar. Världen såg skräcken utspela sig i realtid – såg sjukhus förstöras, journalister dödas, hela stadsdelar utplånas – och kämpade ändå med att namnge det för vad det var.

Men namn spelar roll. Historia spelar roll. Och sanningen är denna: det som hände i Gaza under de senaste två åren var inte ett krig mellan jämlika. Det var inte en "konflikt". Det var en **systematisk, ihållande kampanj** mot en fångad civilbefolkning, och det **kallades folkmord** – inte bara av aktivister, utan av **läkare, forskare, FN-utredare** och **Internationella domstolen**.

Detta vapenstillestånd, även om det är nödvändigt, är inte en lösning. Det ångrar inte det som gjorts. Det bringar inte tillbaka de döda. Det avslutar inte blockaden. Det återställer inte hem, säkerhet eller suveränitet. Det befriar inte Palestina.

Den enda vägen framåt är genom **rättvisa** – verklig, internationell, verkställbar rättvisa. Det innebär rättegångar. Det innebär kompensation. Det innebär slutet på ockupationen, inte bara i ord utan i handling. Det innebär politisk vilja och politisk risk från en värld som alltför länge har möjliggjort israelisk straffrihet.

Om detta ögonblick blir en vändpunkt, kommer det inte att vara för att ledare plötsligt valde moral. Det kommer att vara för att människor – **miljoner människor** – runt om i världen vägrade att sluta titta. Vägrade att sluta skrika. Vägrade att acceptera tystnad som fred.

Vapenstilleståndet i oktober 2025 kan en dag minnas som början på något. Eller så kan det minnas som en annan tystnad före nästa massaker.

Valet – denna gång – är inte bara Israels. Det tillhör oss alla.